

ла, но, русското правителство отказало да помага на такъв несвоевременно деспотизъм и постъпило разумно, както въ интереса за своята популярност между славянитѣ на полуострова, тъй и въ интереса на европейския миръ.

Азъ се опитвахъ да покажа, какъ Леополдъ I сполучилъ да утвърди свобода въ Белгия, като заставилъ цѣла Европа да се чуди и станалъ най популяренъ господарь въ своята епоха, — всичко това е единствено, че той прѣдоставилъ на белгийцитѣ да се управляватъ сами (глед. моитѣ *Etudes et Essais*). И азъ не мога да се въздържа отъ мисълта, че господаритѣ, които сж призвани да царуватъ въ младитѣ, неотколѣ появивши се на дунавскитѣ брѣгове, господарства, би направили добръ, ако да изучаха кариерата на Леополда и да се вдъхновяха отъ неговия примѣръ. Така, по-видимо е постъпалъ румънския кралъ, и той не се чувствова злѣ отъ това.

Като остави изборитѣ свободни и образува министерства съобразно съ желанието на болшинството на свободно избрания парламентъ, — господаря намалява своята отговорностъ, придобива популярностъ и до извѣстна степенъ, избѣгва лично съперничество, интригитѣ на самолюбието и, особено, интригитѣ на чуждестраннитѣ държави. Истина, че ще трѣбва да се признава исхода на партийната борба. Но, въ страна съ прѣдставително управление, тѣзи борби сж неизбежни и тѣ сж иматъ своето благородство — възвишенностъ на мислитѣ, тъй като тѣ произтичатъ отъ различното разбиране условията за прѣусиѣванието на страната.

Друга полза, особено въ тѣзи страни, които постоянно чувствуватъ на себе си влиянието на съседнитѣ велики държави, — се заключава въ възможността, да имъ се съпротивляватъ, да имъ указватъ необходимостта да се съгласяватъ какъто съ парламента, тъй и съ мнѣнието на обществото.

Но, което трѣбва безусловно да се избѣгва, то е упорното продължение да мѣстятъ чиновницитѣ, което вършатъ извѣстни министерства въ България. Мѣстението висшитѣ чиновници, послѣ всѣко промѣнувание президента на Съединенитѣ